

Jaarverslag 2024

12 Maart 2024

Beleef de natuur!

Voorwoord

Beste IVN'ers en andere geïnteresseerden,

Dit is het jaarverslag 2024 van IVN Son en Breugel. Sommigen zullen het helemaal lezen, anderen misschien helemaal niet. Een groot deel van de leden zal er waarschijnlijk doorheen bladeren en net als wij tot de conclusie komen dat we een leuke, stabiele vereniging zijn die trots kan zijn op haar leden en alle activiteiten die gedaan worden. En waar zeker nog ruimte is voor groei en verbetering.

Dit jaar was het bestuur nog steeds niet volledig “bemensd” maar met de hulp van enkele enthousiaste IVN leden is het gelukt om de vereniging te besturen en diverse activiteiten te organiseren. Als bestuur bedanken we op deze plek Margo, Alfred en Wim voor hun ondersteuning gedurende het afgelopen jaar.

De vereniging telt op dit moment 10 werkgroepen die elk een eigen thema en/of doelgroep hebben. Van planten tot vogels, van jong tot oud, voor eigen leden tot buitenstaanders. In hoofdstuk 4 van dit jaarverslag heeft iedere werkgroep verslag gedaan van de activiteiten die door hen in 2024 georganiseerd zijn.

Daarnaast is er dit jaar veel energie gestoken in het verder ontwikkelen van de website en de digitale nieuwsbrief. Samen met de Mooi Son en Breugel krant blijken dit de communicatiekanalen te zijn waarmee we onze leden en niet-leden bereiken.

In 2025 gaan we verhuizen van de oude school aan de Genovevastraat naar een mooie ruimte in de nieuwe Bongerd. We hebben al diverse keren gebrainstormd over de inrichting van onze nieuwe ruimte en de manier waarop we onze materialen daar het best kunnen rangschikken. Dat was en is een uitdagende klus waarbij de hulp van onze leden zeker welkom is.

We willen als bestuur iedereen die zich in 2024 in meer of mindere mate heeft ingezet voor IVN Son en Breugel hartelijk bedanken.

Namens het bestuur van IVN Son en Breugel,
Claudia van Nijnatten en Myriam van der Hooft

Inhoudsopgave

1	Organisatie	4
1.1	Samenstelling van het bestuur	4
1.2	Bestuurszaken	4
1.3	Huisvesting: verhuizing naar de Bongerd	5
1.4	Werkgroepen	5
1.5	Leden en overige relaties	5
2	Thema-avonden, lezingen en excursies (Claudia van Nijnatten)	7
3	Activiteiten in samenwerking met andere organisaties	8
3.1	Aanwezigheid tijdens de duurzaamheidsmarkt	8
3.2	Opzetten van de Zadenbibliotheek	8
4	Verslag van de werkgroepen	9
4.1	Verslag uilenwerkgroep seizoen 2023-2024 (Lonneke van Soest)	9
4.2	Wandelroutenetwerk (Alfred van Vught)	12
4.3	Werkgroep boomplantdag (Myriam van der Hooft)	13
4.4	Vogelwandelgroep (Myriam van der Hooft)	14
4.5	Verslag cursussen 2024 (Henny Vredevelt)	15
4.6	Overzicht publiekswandelingen en gerelateerde activiteiten. (Roland Mathijssen)	16
4.7	Natuurwerkgroep IVN Son en Breugel 2024 (Jean-Paul Holtmaat)	17
4.8	Werkgroep IVN Zonhove 2024 (MARIKE Zuidema)	20
4.9	Werkgroep Natuurouders (Ingrid Maas)	21
4.10	Werkgroep jeugd- en jongeren IVN	22

1 Organisatie

1.1 Samenstelling van het bestuur

Voorzitter	Vacature
Secretaris	Vacature
Penningmeester	Claudia van Nijnatten
Bestuurslid	Myriam van der Hooft
Bestuurslid	Lieneke Rotier
Bestuurslid	Johnny Zweegers (sinds maart 2024)

Johnny Zweegers assisteerde het bestuur tijdens zijn stage voor de Nationale Gidsen Opleiding en hij heeft zijn werkzaamheden in het bestuur voortgezet. Op 18 maart 2024, tijdens de ALV, werd Johnny Zweegers gekozen tot nieuw bestuurslid. Daarnaast kreeg het bestuur ondersteuning van Wim van der Hooft, Margo Adema en Alfred van Vught.

1.2 Bestuurszaken

Het bestuur heeft in 2024 12 keer vergaderd.

In 2024 is met name ingezet op het organiseren van een attractief cursus- en lezingenaanbod, waarbij we vooraanstaande sprekers hebben weten binnen te halen. De opkomst van zowel leden als niet-leden is ten opzichte van vorig jaar vergroot. De inzet, alsook de verbeterde look en feel van de website, de nieuwsbrief, facebook, advertenties in de Mooi Son en Breugelkrant en posters hebben hier eveneens aan bijgedragen. Bij maatschappelijk complexe thema's, zoals de wolf in Nederland, hebben we ervoor gekozen geen bijdrage van deelnemers te vragen, zodat dit geen belemmering opwerpt voor deelname.

De bijdrage van nieuwe Natuurgidsen, welke in 2024 hun opleiding hebben afgerond, heeft eveneens voor een nieuwe impuls aan activiteiten gezorgd. Hieruit is een nieuwe coördinator voor IVN Zonhove Club opgestaan en zijn er initiatieven uitgewerkt voor een Zadenbibliotheek (in samenwerking met de bibliotheek in Son en Breugel en de gemeente), een natuuronderhoud werkgroep en een IVN tuin werkgroep, waarbij zich al verschillende leden hebben aangemeld als vrijwilliger.

Bij bestaande werkgroepen, zoals het Jeugd- en Jongeren IVN, zien we meer leden als vrijwilligers aanhaken. Hierdoor is de afhankelijkheid van één of enkele vrijwilligers kleiner en is de workload beter te verdelen over de verschillende actieve leden.

We zien een mooie club leden opstaan die het stokje van onze 'oudere' garde wil en kan overnemen, waardoor de opvolging van hun inzet, kennis en betrokkenheid bij de natuur in Son en Breugel geborgd wordt.

Met het oog op de verhuizing naar de Nieuwe Bongerd hebben we onze leden geïnformeerd en betrokken bij de inrichting van de nieuwe locatie. De wensen van onze leden zijn geïnventariseerd en meegenomen in een verhuizingsplan. We streven een jonge, frisse uitstraling na die voor zowel onze jeugdleden, onze volwassen leden als ook voor toekomstige nieuwe leden resulteert in een prettige omgeving om de natuur te leren

kennen, ontdekken en beleven. De verhuizing zelf vraagt ook de nodige inspanning van onze leden en werkgroepen, aan wie we eveneens een inspanningsbijdrage hebben gevraagd met betrekking tot de over te huizen zaken.

We zijn als bestuur blij met deze eerste uitkomsten van het ingezette beleid en willen dit fundament graag verder uitbouwen en verstevigen vanuit de leden zelf, zodat zij met hun enthousiasme weer andere leden weten te verwonderen en betrekken bij alles wat de natuur ons te bieden heeft.

We zetten als bestuur het huidige beleid dan ook graag voort voor komende jaren.

Speerpunten van het bestuur blijven:

- Verjonging (er wordt gericht geworven door de natuuroudercursus bij ouders van basisschoolleerlingen), uitbreiding en (re)activering van het ledenbestand door een attractief cursusaanbod
 - Stimuleren van leden/gidsen om een cursus, lezing of doe-avond te organiseren omtrent een thema vanuit hun eigen interesse.
- Samenwerking met lokale afdelingen in de omgeving; Best, Sint-Oedenrode
 - Samenwerking met Bibliotheek en de Erfgoedvereniging Son en Breugel (voorheen de Heemkundekring)
 - Ondersteuning bij het opstarten van en deelname aan een volgende IVN Natuurgidsen Opleiding
- PR en communicatie (gericht ook om IVN meer bekendheid te geven in de samenleving)
- Fungeren als kritische blik op acties van de gemeente, provincie, Staatsbosbeheer, Rendac, bedrijven in Son en Breugel etc. etc.

1.3 Huisvesting: verhuizing naar de Bongerd

Onze huidige huisvesting in de Petrus Canisiusschool, Genovevastraat 33 (bezoekadres Genovevastraat 37) in Breugel gaat verdwijnen. In de toekomst zullen hier woningen gebouwd gaan worden. IVN krijgt een nieuwe, eigen ruimte in de nieuwbouw van de Bongerd. De verhuizing staat gepland voor medio 2025.

1.4 Werkgroepen

Binnen de vereniging zijn diverse werkgroepen actief die zelf activiteiten organiseren. In hoofdstuk 3 doen de werkgroepen verslag van deze activiteiten.

1.5 Leden en overige relaties

Leden

De ledenadministratie is dit jaar bijgehouden door Claudia. Naast haar werkzaamheden als penningmeester was dat voor Claudia een hele klus.

De vereniging had eind 2024 145 volwassen leden en 30 jeugd leden. Dit jaar hebben zich 6 volwassen leden aangemeld maar er hebben zich ook 7 afgemeld. Bij het jeugdIVN waren er

9 aanmeldingen en 4 afmeldingen. Daarnaast zijn op Zonhove 20 IVN leden actief (dit is op dit moment het maximum aantal in verband met de personele bezetting).

Overige relaties

Naast onze betalende leden hebben we ook andere relaties die onze nieuwsbrief ontvangen. Tot deze relaties behoren o.a.

- Gemeente Son en Breugel
- IVN Nederland
- Regioafdelingen: regio overleg Het Groene Woud
- Cursushuis IVN
- BMF(Brabantse Milieu Federatie)
- Staatsbosbeheer
- Brabants Landschap
- IVN afdelingen Oirschot, Best, St. Oedenrode, Oisterwijk, Tilburg, Den Bosch en Eindhoven.
- De basisscholen in Son en Breugel
- Scouting Dutmella
- Visit Brabant

2 Thema-avonden, lezingen en excursies (Claudia van Nijnatten)

Ook dit jaar heeft het bestuur een aantal activiteiten georganiseerd in de vorm van thema-avonden, lezingen en excursies.

Zoals elk jaar zijn we natuurlijk weer gestart met een doe-avond vogelvoer maken in januari, net voorafgaand aan de nationale vogeltelling. Dit om aandacht te vragen voor onze tuinvogels en deelnemers in staat te stellen zo weer heel wat tuinvogels hun achtertuin in te lokken voor de nationale tuinvogeltelling. Aantal deelnemers: 9.

In februari heeft Yvonne van Meteren ons een aantal tekentechnieken bijgespijkerd en hebben we met als thema 'Liefde voor de natuur' ieder een eigen voorjaarscompositie gemaakt met tulpen, narcissen, sneeuwkllokjes en blauwe druifjes. Deelnemers leren zo goed te kijken naar de vormen van de bloemen, stelen en bladeren. Met een opkomst van zo'n 16 deelnemers was dit een succesvolle avond.

In april heeft Pieter van Breugel een lezing en excursie gegeven over wilde bijen. Pieter van Breugel is dé autoriteit op het gebied van wilde bijen in Nederland en houdt zich al decennia lang bezig met het bestuderen van deze dieren en is auteur van enkele toonaangevende boeken over wilde bijen. We zijn dan ook trots dat hij bij IVN in Son en Breugel zijn ervaringen en unieke opnames heeft willen delen. Wilde bijen worden sterk bedreigd door de negatieve invloed van de mens op de flora. Die flora hebben wij als mens heel hard nodig voor onze voedselvoorziening. Pieter heeft met zijn verhaal over de leefwijze, voortplanting en nesten van wilde bijen menig hart geopend voor deze oh zo belangrijke diertjes. Voor de excursie zijn we afgereisd naar de insectentuin aan de Plaetse te Heeze, waar we verschillende soorten wilde bijen, wespen en zweefvliegen hebben waargenomen. Aantal deelnemers lezing: 28. Aantal deelnemers excursie: 16.

In juli heeft het IVN Son en Breugel deelgenomen aan de Nationale Nachtvliedernacht op 6 juli 2024. Het idee was een korte informatiesessie over nachtvlieders te houden en bij het IVN gebouw een wit laken te spannen met een speciale lamp en rottend fruit om de nachtvlieders te lokken. Helaas waren er te weinig aanmeldingen waardoor deze avond geen doorgang heeft gevonden.

Op 31 oktober was Johan Mees, onder meer adviseur natuurbescherming en faunazaken bij de provincie Noord-Brabant en secretaris van de Brabantse wolvencommissie, bij ons te gast om ons mee te nemen in het verhaal van de Wolf in Brabant. Johan ging in detail in op de levenswijze, ecologie en actuele verspreiding van de wolf. Er was ook aandacht voor de vraag hoe op een verantwoorde manier om te gaan met dit roofdier in ons dichtbevolkte land. Er was een grote belangstelling van zowel leden als niet-leden, waaronder ook een amateur schapenhouder. Met zo'n 40 deelnemers zat ons IVN-lokaal goed vol.

Op zondag 10 november leidde Dirk Slagter, bioloog en auteur van het boek 'Ontdek Winterkenmerken', ons mee in de wereld van bomen en struiken, zaden, bladval, roodkleuring op takken, knoppen en veel meer. Aansluitend hebben we korte excursiewandeling gemaakt vanuit het IVN gebouw richting het stukje groen achter de Sint Genovevakerk. Slotconclusie: genoeg te ontdekken in de natuur, ook in de winter! Waar we

uit ervaring uit het verleden dachten dat lezingen en excursies over planten niet zo in trek waren, wist de lezing en excursie van Dirk Slagter zo'n 30 deelnemers te trekken.

En het jaar hebben we natuurlijk in december afgesloten met de kerstinstuif. Met de kerstversiering verzorgd door het Jeugd IVN en onze Zonhove leden hebben we ons lokaal omgetoverd in een sfeervolle kerstsfeer. De kersverse nieuwe Natuurgidsen hebben hun eindopdracht, een zelfbedacht escape room spel over bio mimicry voor groep 7 en 8 van de basisschool, kort gepresenteerd, waarna we het spel in groepjes van 3 à 4 personen hebben gespeeld. Het is elk jaar weer gezellig om met elkaar bij te praten onder het genot van een hapje en een drankje.

3 Activiteiten in samenwerking met andere organisaties

3.1 Aanwezigheid tijdens de duurzaamheidsmarkt

Op 22 juni 2024 organiseerde de gemeente een duurzaamheidsmarkt in het Dommelhuis. IVN was uitgenodigd daarbij aanwezig te zijn met een presentatie. We hebben het thema duurzaamheid ingevuld door informatie te verstrekken over zelf composteren en het belang van bijen en andere bestuivers. Verder hebben we, naast uitleg te geven over hoe hard we als mensen bestuivers nodig hebben voor onze eigen voedselvoorziening, bloemenzaad uitgedeeld. In samenwerking met de bibliotheek is daarnaast ook aandacht besteed aan de op te zetten zadenbib. Aan de kinderen is dit jaar ook gedacht. Zij konden hun eigen egelpoortje verven (project van Nicolien Tournoij). Onze vrijwilligers hebben de kinderen daarbij geholpen. De belangstelling bij zowel de IVN tafel als de egelpoortjes was groot.

3.2 Opzetten van de Zadenbibliotheek

In maart 2023 werd in Geldrop de eerste zadenbibliotheek in Oost Brabant geopend. Initiatiefnemers van deze Zadenbibliotheek waren Bibliotheek Dommeldal, IVN en gemeente Geldrop. In 2024 is er contact gelegd tussen de bibliotheekvestiging in Son (ook bibliotheek Dommeldal) en leden van IVN met als doel om ook in Son een Zadenbibliotheek te openen. Inmiddels zijn de plannen zover gevorderd dat in 2025 de nieuwe Zadenbibliotheek in het Dommelhuis geopend gaat worden die geheel gerund zal worden door vrijwilligers.

4 Verslag van de werkgroepen

4.1 Verslag uilenwerkgroep seizoen 2023-2024 (Lonneke van Soest)

De Uilenwerkgroep Son en Breugel houdt zich sinds 2005 bezig met het beschermen van zowel de steen- als de kerkuil. Het zijn allebei vogels die in Nederland voorkomen in kleinschalig agrarisch cultuurlandschap. Om de teruggang van de uilen tot staan te brengen hangt de werkgroep speciaal daarvoor gemaakte kasten op. De kasten worden geleverd door Brabants Landschap. De data van alle werkgroepen in Brabant met betrekking tot die kasten, wordt ook door Brabants Landschap verzameld en levert waardevolle informatie op die ieder jaar op de jaarlijkse bijeenkomst van vrijwilligers in Vught wordt teruggekoppeld. De behaalde broedresultaten worden dan in een mooi jasje gegoten en gepresenteerd aan ruim 150 vrijwilligers. De resultaten in het buitengebied van Son en Breugel van seizoen 2023-2024 zijn niet allemaal positief zoals uit onderstaande grafieken blijkt.

Voedselaanbod

Het aantal uilen in een omgeving wordt altijd bepaald door meerdere factoren. Dat geldt dus ook voor het aantal jongen dat ieder jaar geboren wordt. Het voedselaanbod is een belangrijke factor. Die is onder andere weer afhankelijk van de weersomstandigheden en de biodiversiteit in de omgeving. Steenuilen eten graag muizen maar als die er te weinig zijn, kunnen ze ook overschakelen op insecten zoals meikevers of eiwitrijke andere dieren zoals regenwormen. Kerkuilen zijn zogenaamde specialisten en eten alleen muizen. In een jaar waarin er weinig muizen zijn door bijvoorbeeld een strenge winter, hebben deze uilen het dan ook zwaar. Vandaar dat die populatie meer wisselende resultaten laat zien dan dat van de steenuilen.

In de winter kun je altijd al een voorzichtige voorspelling doen over het komende broedseizoen. Vallen er in de herfst veel eikels en beukennotjes van de bomen, dan is de kans groot dat het een goed muizenjaar wordt. Zij leven van plantaardig voedsel en gedijen goed bij zogenaamd goede mastjaren. Uilen gaan dan op hun beurt eerder broeden, hebben vaak grotere legsels en brengen meer jongen groot. Het omgekeerde komt natuurlijk ook voor. Als er te weinig voedsel is dan zijn er ook minder jongen.

De winter van 2023/2024 was zacht maar vooral buitengewoon nat. Na een zeer zachte en natte winter waren alle drie de lentemaanden ruim warmer dan het langjarig gemiddelde. De lente was met 256 millimeter neerslag gemiddeld over Nederland één van de natste lentes sinds 1906. Normaal valt er gemiddeld 148 millimeter. De meimaand waarin veel eieren van uilen uitkomen, was zelfs de natste meimaand sinds het begin van de metingen. De lente was met gemiddeld 504 uur zon somber, normaal is 567 uur. In alle drie de maanden scheen de zon minder dan het langjarig gemiddelde. Regenwormen, meikevers en muizen, drie soorten stapelvoedsel voor steenuilen, waren er niet veel. Dit belooft niet veel goeds voor het broedseizoen.

Steenuilen

In 2023 werd een record aantal eieren per legsel gelegd door twee steenuilen. Dit geeft een enigszins vertekend beeld in de cijfers omdat het maar twee legsels betreft waarvan alle eieren niet zijn uitgekomen. Minder gelegde eieren in een seizoen wil dus niet automatisch zeggen dat er ook minder jongen zullen zijn. Niet alle gelegde eieren komen uit. In 2024 werden er minder eieren gelegd én waren er ook minder jongen. En dat was vooral in een

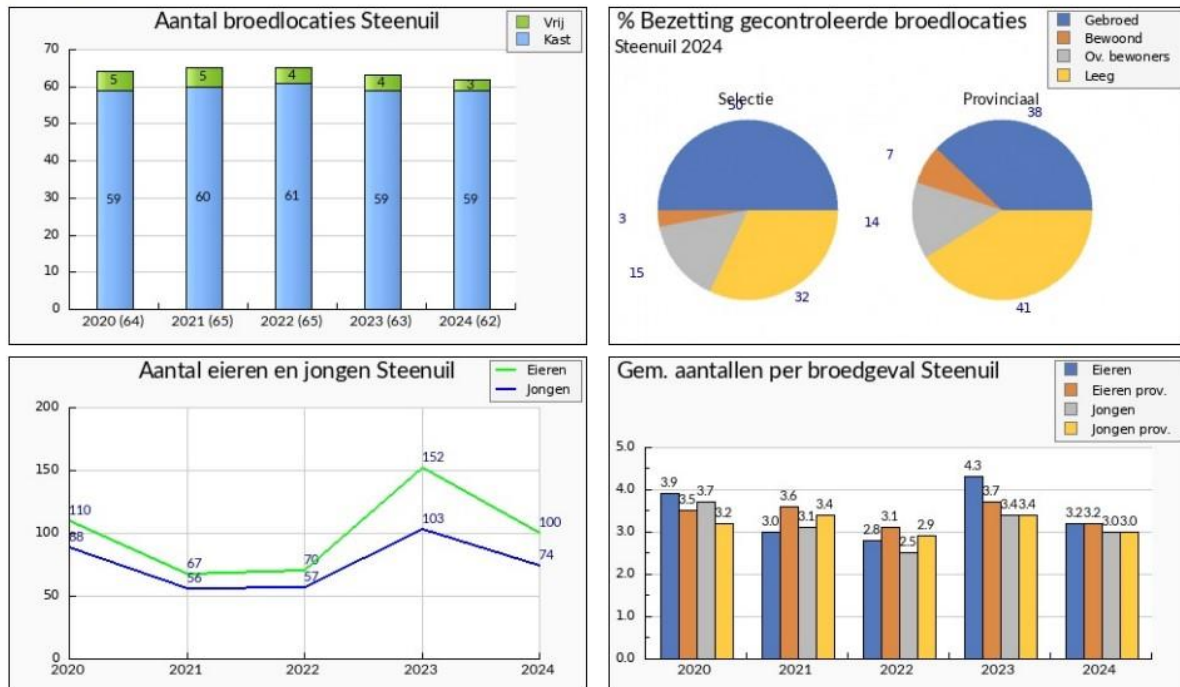
specifiek gebied, de Sonniuswijk. We vonden daar wel een aantal bezette kasten maar het waren met name ouderparen zonder een legsel.

Steenuilen

Dashboard kencijfers 2024

Aggregatieniveau: Groep: NB025 UWG Son en Breugel

Steenuilen

Gemiddeld legt een steenuil vier eieren per legsel. Er hangen daar 10 kasten bij 7 verschillende gastgevers. Voor het eerst in het bestaan van de uilenwerkgroep werden er in dat gebied maar 4 jonge steenuilen geboren en dat is daar echt enorm weinig. In 2020 waren dat er bijvoorbeeld nog 16 met hetzelfde aantal kasten.

Het blijft altijd speculeren waar dit nu aan ligt maar de kans dat de afname van biodiversiteit in dit gebied een grote rol zal spelen, lijkt aannemelijk. Fien Oost, coördinator soortenbescherming van Brabants Landschap, heeft samen met twee medewerkers van de provincie, een bezoek gebracht aan dit gebied. Han en Lonneke hebben hen rondgeleid. Ook de experts waren van mening dat dit gebied een beeld geeft van intensieve landbouw, grote percelen en nauwelijks dooradering met maatregelen van landschapselementen zoals heggen/houtwallen/akkerlanden. Dat dit een nadelig effect zal hebben op de uilenpopulatie is zeker.

Steenuilen hebben een territorium van gemiddeld 300 meter rondom de kast waar ze zich jaarrond bevinden. In dit territorium jagen ze ook naar alles wat ze kunnen vinden: muizen, kleine zangvogels, regenwormen en insecten. De grootte van een territorium wordt bepaald door de kwaliteit van het leefgebied. Hoe lager de kwaliteit, hoe groter het territorium en hoe groter de kans op minder uilen op de lange termijn.

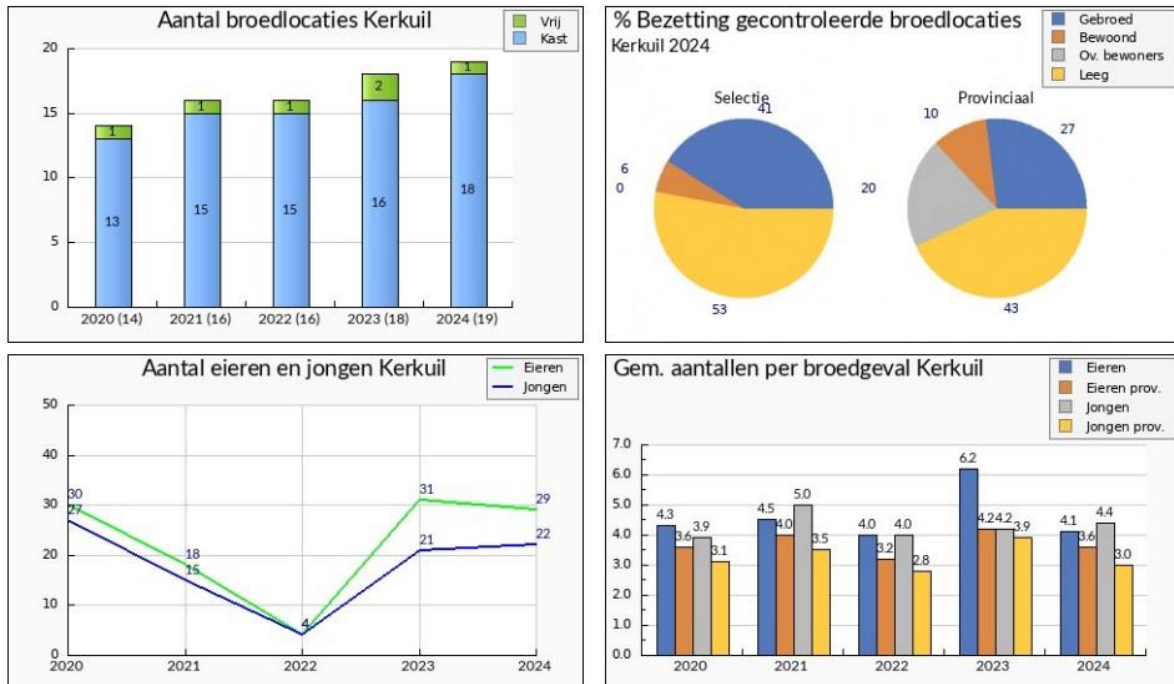
Kerkuilen

Kerkuilen zijn gevoeliger voor weersomstandigheden en eten uitsluitend muizen. Hun populatie laat daarom meer wisselende resultaten zien dan die bij de steenuilen. Het afgelopen seizoen werden 22 jonge kerkuilen geboren en daar waren we weer erg blij mee.

Dashboard kencijfers 2024

Aggregatieniveau: Groep: NB025 UWG Son en Breugel

Kerkuilen

Kerkuilen kunnen soms een zogenaamd tweede legsel hebben. In een van de kerkuilenkasten hebben we een camera hangen met een liveverbinding. Een link hiernaar toe is zelfs via de site van het IVN voor iedereen beschikbaar. Groot was de ontsteltenis toen alle vier de jonge kerkuilen in deze kast op dezelfde dag overleden zonder dat we daar een oorzaak voor konden aanwijzen. Na een paar dagen al zagen we dat de twee kerkuilen weer aan het paren waren en gelukkig werden er daarna vijf jongen geboren waarvan er vier succesvol zijn uitgevlogen. Chapeau overigens voor de gastgever die toestemming heeft gegeven voor het plaatsen van de camera en voor Han die er een studie van heeft gemaakt hoe je zo'n verbinding tot stand brengt. Het is niet alleen ontzettend leuk om de uilen via de camera te kunnen volgen, het is ook fijn dat we de uilen niet hoeven te storen voor een controle en dat we zelfs die hoge ladder niet hoeven te beklimmen daarvoor.

Een ander succes voor de kerkuilen was dat er vier jonge kerkuilen geboren zijn in de kerkuilentil die in 2023 geplaatst is als compensatie voor het slopen van een open schuur. De ring om de poot van een van de ouders wees uit dat deze afkomstig is uit de buurt van Antwerpen. Het is daarom zeer waarschijnlijk dat in ieder geval een van de kerkuilen die er oorspronkelijk zaten door het verwijderen van de schuur, vertrokken is. Gelukkig heeft in ieder geval nu een ander kerkuilenpaar de til gevonden en er succesvol gebroed. Onder andere vanwege de hoge kosten is het plaatsen van een kerkuilentil in plaats van een schuur niet wenselijk maar het is wel heel fijn dat deze til niet alleen mooi in het landschap past maar ook een fijn thuis is geworden voor deze kerkuilen en dat de gastgevers er ook blij mee zijn.

Compensatiemaatregelen

Erwin en Lonneke zijn met coördinatoren van andere werkgroepen gaan kijken bij een project in Bladel waar ze compensatiemaatregelen hebben genomen voor het bouwen van een nieuwe woonwijk en daardoor het verdwijnen van broedplekken voor uilen. De dag was zeer informatief en het project zag er heel mooi uit maar het blijft allemaal maatwerk. Dit soort maatregelen zijn niet 1 op 1 toepasbaar in andere gebieden. De dag was zoals altijd weer goed georganiseerd door Brabants Landschap. Het is niet alleen leerzaam om bij andere werkgroepen te kijken maar ook het delen van informatie met andere coördinatoren levert altijd weer zinvolle informatie op. Naast deze dag organiseert Brabants Landschap ook altijd een overleg voor de start van het seizoen met alle coördinatoren die ook altijd door onze werkgroep wordt bezocht. Verder werd er nu voor het eerst een cursus gegeven voor beginnende vrijwilligers van uilenwerkgroepen en was er weer een cursus op hoogte werken met valbeveiliging.

Seizoen 2023-2024

Het afgelopen seizoen was succesvol voor de kerkuilen en prima voor de steenuilen. Het is fijn dat we met zes personen zijn en daarom de werkzaamheden hebben kunnen verdelen. Zorgwekkend is echter wel de achteruitgang van steenuilen in een agrarisch gebied waar er voorheen veel meer waren. De afname van biodiversiteit zal daar zeker een rol in spelen. Wellicht is het voor de werkgroep niet meer voldoende om alleen kasten op te hangen en deze te controleren en schoon te maken. Er bestaan verschillende regelingen die bijdragen aan het verbeteren van natuur- en of landschap waar een beroep op gedaan kan worden om de biodiversiteit in een gebied te verbeteren. Wij zouden daar als werkgroep wellicht een actieve rol in moeten gaan spelen. Samen met het Groenloket van de provincie, de gemeente Son en Breugel en uiteraard de gastgevers die het goed vinden dat wij een kast ophangen op hun erf.

Namens de uilenwerkgroep Son en Breugel,
Lonneke van Soest
Coördinator uilenwerkgroep
Erwin Deckers
Han kleyn Winkel
Jean-Paul Holtmaat
Ron van Hirtum
Paul van Amelsfort

4.2 Wandelroutenetwerk (Alfred van Vught)

Onze IVN afdeling controleerde en repareerde in 2024 ook weer het wandelroute netwerk voor Visit-Brabant.

Een aantal van onze leden IVN-ers hebben in het voor- en najaar het 70 km lange wandelroute netwerk in Son en Breugel gecontroleerd.

De passant meldingen en de door onze controleurs gemelde gebreken zijn verholpen. Waaronder o.a. omgevallen bomen die de wandelpaden blokkeerden.

Sinds 2022 is op Zonhove i.v.m. de herstructurering van het terrein voor zo'n 5 tot 7 jaar nog een aangepaste route van toepassing.

Een aangepaste route geldt ook nog steeds vanaf september 2023 i.v.m. het slopen en nieuwbouw van de Bongerd.

Wist je dat in 2024:

- ♣ 71 Km aan wandelpaden van Visit-Brabant in Son en Breugel liggen
- ♣ delen van routes in het voorjaar door hoog water niet toegankelijk waren
- ♣ bomen de wandelpaden blokkeerden
- ♣ 1 knooppuntpaal is vervangen die afgebroken was
- ♣ afgebroken tussenpalen zijn vervangen
- ♣ 3 losse tussenpalen weer stevig in de grond zijn geplaatst
- ♣ 100 stickerpijlen zijn vervangen
- ♣ 375 km is afgelegd voor controle en herstelwerkzaamheden
- ♣ 88 uur is de tijd die hieraan is besteed
- ♣ 14 personen hiermee bezig zijn geweest

Alfred van Vught

Coördinator WandelRouteNetwerk Brabant Son en Breugel, februari 2025

4.3 Werkgroep boomplantdag (Myriam van der Hooft)

In februari werden we door de nieuwe Beleidsmedewerker Groen van de gemeente benaderd met de vraag of we samen de boomplantdag op 20 maart konden organiseren. Door een gebrek aan geschikte locaties was het niet mogelijk om bomen te planten maar er waren wel diverse plantlocaties in de gemeente waar nieuw bosplantsoen geplant moest worden. En dat was natuurlijk prima te combineren met de landelijke boomplantdag.

Dit jaar namen alle leerlingen van groep 6 van de basisscholen De Harlekijn, De Sonnewijzer en De Stokland deel aan het planten. Er werden 2 plantlocaties aangewezen die zorgvuldig voorbereid werden door de gemeentelijke buitendienst (o.a. verwijderen van de aanwezige braamopslag).

Als eersten stonden de leerlingen van de Harlekijn en de Sonnewijzer in de modder van het Essenbosje bij De Grote Beek ter hoogte van de Bontstraat. Wethouder Steven Grevink sprak de kinderen toe waarna de scheppen en de struikjes werden uitgedeeld. Tijdens het planten ruimden de kinderen ook nog heel wat rommel op die in het plantterrein lag.

Een uur later werd er door de leerlingen van basisschool De Stokland geplant op de locatie aan de Stokroosstraat. Hier werden de kinderen verwelkomd door wethouder Jan Boersma.

Na afloop van het planten was er voor alle leerlingen chocolademelk (of een ander drankje) dat door de gemeente werd verzorgd.

De leerlingen waren enthousiast, er werden heel veel struikjes in de grond gezet. De media waren aanwezig om dit alles vast te leggen op foto (Mooi Son en Breugel krant) en film (Studio040 en Sonenbreugelverbindt).

In combinatie met het mooie weer van die ochtend was dit een heel geslaagde boomplantdag.

Foto's W&M van der Hooft

4.4 Vogelwandelgroep (Myriam van der Hooft)

De vogelwandelgroep bestaat uit 9 leden die een gezamenlijke interesse delen in het waarnemen van vogels. Gemiddeld eens per maand organiseren we op zondagochtend een “vroege” vogelwandeling waar iedereen aan kan meedoen.

In 2024 hebben we 8 vogelwandelingen gelopen. Daarnaast sloten we aan bij de jaarlijkse trekvogelwandeling in februari en de écht vroege vogelwandeling (om 5 uur) op koningsdag die beide door de wandelwerkgroep worden georganiseerd. In de wintermaanden gingen we om 8:30 op stap, in de zomer om 8:00 uur om zo veel mogelijk vogels bij het ochtendgloren te kunnen waarnemen.

We liepen 2 keer bij het Langven (januari en oktober), bij het Oud Meer (maart), in de Breugelse Beemden/Heerendonk (april), langs de Dommel bij Bokt (mei), op de Kampina (augustus), de Moerkuilen (september) en in het Vresselse bos(november).

Dit jaar werd gekenmerkt door grote hoeveelheden water in diverse bospercelen waardoor we de wandelroute soms hebben moeten aanpassen. De vogels bleken minder onder de indruk van al het water: gedurende het jaar hebben we heel veel verschillende vogels waargenomen. Met verrekijker, fotocamera, apps als Birdnet en Merlin konden we veel waargenomen vogels ook op naam brengen.

Alle wandelingen werden aangekondigd in de nieuwsbrief, op de site en in de Mooi Son en Breugel krant. Daardoor liepen naast de kerngroep en andere IVNers uit Son en Breugel regelmatig ook vogelliefhebbers vanuit omliggende plaatsen mee (St. Oedenrode, Eindhoven-noord, Nuenen).

Na afloop van een wandeling stelt de kerngroep in onderling overleg direct een datum, tijdstip en gebied vast voor de volgende wandeling. In 2025 staan ook weer wandelingen op de agenda die we via de nieuwsbrief, de site en de lokale krant bekend zullen maken.

Spreuwen en roodborsttapuit (foto's Gineke de Laat)

4.5 Verslag cursussen 2024 (Henny Vredeveld)

April/Mei 2024:

Natuur Ouder Cursus (NOC) waarin het beleven centraal stond.
Ook actieve natuurouders waren welkom op deze avonden.

14 mei: kennismaking; hoe leren kinderen;
bodemdiertjes, wormenbak,
zoekkaarten en leskisten.

diverse bodemonsters binnen uitgezocht, bekeken door binoculairs en geprobeerd op naam te brengen m.b.v. zoekkaarten.

21 mei: hommels en (wilde) bijen, verschillen bekeken m.b.v. binoculairs.

28 mei: waterdiertjes m.b.v. zoekkaarten op naam gebracht:
diverse proefjes met water,
opdrachten water kist bekeken.

1 juni: scheppen waterbeestjes in de poel omgeving Mosbulten.

We hadden een klein, maar enthousiast groepje deelnemers (4)

Aan deze avonden/ excursie werkten mee: Yvonne, Claudia, Ellen, Joop, Anneke, Christine en Henny.

4.6 Overzicht publiekswandelingen en gerelateerde activiteiten. (Roland Mathijssen)

IVN Son en Breugel heeft met enige regelmaat, gemiddeld zo 1 keer per maand, wandelingen voor geïnteresseerden, waarbij de deelnemers geen IVN-lid hoeven te zijn. Deze wandelingen worden als regel 1-2 weken van tevoren aangekondigd via Eindhovens Dagblad, de huis-aan-huisbladen en de IVN-website. Bij deze wandelingen gaan altijd minimaal 2 gidsen mee om uitleg te geven over wat er te zien is.

Wandelingen in combinatie met de vogelwerkgroep

De wandelwerkgroep organiseert jaarlijks 2 vogelwandelingen samen met de vogelwerkgroep: de trekvogelwandeling in februari en de écht vroege vogelwandeling (om 5 uur) op koningsdag.

Nieuwe gidsen

In 2024 zijn er 5 nieuwe gidsen bijgekomen bij IVN Son en Breugel, die de anderhalf jaar durende opleiding met goed gevolg hebben afgerond. Hiermee is het aantal potentiële gidsen voor deze wandelingen flink gegroeid!

Wandelingen

In het algemeen bestaat de indruk dat de publiekswandelingen in dit jaar minder bezocht werden. Er is geen duidelijke reden hiervoor te vinden. De aankondigingen gaan altijd naar de Mooi Son en Breugel krant, naar Eindhovens Dagblad en naar Groot Eindhoven. Voor 2025 gaan we kijken of variëren met het tijdstip invloed heeft.

2024 begon weer met de jaarlijkse snertwandeling. Een stevige wandeling, langs het laarzenpad, een stuk langs het kanaal, langs Heerendonk en weer terug. Doordat het echt winterweer was, was dit een wandeling met her en der mooie witte stukken. Na afloop van de ca. 2½ uur durende wandeling was er soep, gemaakt door IVN-leden. Totaal ca. 16 wandelaars.

Zondag 18 Februari was de trekvogelwandeling rond Mosbulten. Het doel van deze wandeling zo vroeg in het jaar was om vooral aandacht te besteden aan trekvogels en watervogels.

Zondag 17 Maart was er een stiltewandeling rond Mosbulten. Bij een stiltewandeling is er meer aandacht voor het beleven en ervaren. Dat kun je het beste als ook echt wordt aangekondigd dat het een stiltewandeling is. Anders gaan mensen al snel met elkaar praten, en wordt er minder ervaren. Er wordt daarom ook minder uitgelegd en verteld.

Zondag 24 Maart was een doorstapwandeling in het gebied rond Houtense Brug, langs het Wilhelminakanaal en door de bossen ten zuiden van de Bestseweg en Sonseweg, richting Joe Mann. Hierbij mochten als uitzondering ook honden meelopen. Uiteindelijk gingen er geen honden mee.

Op 19 April was er een lezing door Roland als voorbereiding voor de koningsdagwandeling op 27 april.

Zaterdag 27 april was de traditionele vroege vogelwandeling rond Mosbulten. Dit jaar was het een grote groep met ca. 20 mensen. Met twee groepen is rond Mosbulten gewandeld. Na afloop was er traditiegetrouw Oranjebitter en koffie, bij terugkomst in Breugel.

Zondag 26 mei was er een wandeling door de nieuwe gidsen bij IVN Son en Breugel in Bosgebied West. Doordat 2024 een erg nat jaar was, moest een groot deel van de wandeling

worden aangepast. Delen die tijdens de opleiding van de nieuwe gidsen verkend waren, stonden nu compleet onder water.

Woensdagavond 19 juni was de traditionele midzomeravond fietstocht

Maandag 5 augustus was er een stiltewandeling rond Mosbulten in het kader van de Senioren Zomer Activiteiten, verzorgd door het IVN (Henny Vredeveld).

Zondagmiddag 8 September was er een blotevoetenwandeling rond Brug van Gerwen / Kwadestraat en Koeienpad. Bij een dergelijke wandeling staat het beleven van de natuur voorop.

Zondag 29 September was er een herfstwandeling bij Bosgebied West, mede gelopen door de nieuwe gidsen, met speciale aandacht voor herfstverschijnselen. Hoewel het nog steeds drassig was, was het waterpeil in het gebied gelukkig al iets lager dan in het voorjaar.

Zaterdag 26 oktober, tijdens de Nacht van de Nacht, was er een nachtwandeling door het Vresselse Bos, speciaal voor kinderen in de basisschoolleeftijd, waarbij de wandeling een iets meer mystieker sfeer krijgt, met een "nachtwachter" die de kinderen met ouders door het bos leidt. Staatsbosbeheer had toestemming gegeven om na zonsondergang door het bos te wandelen. Er konden maximaal 20 mensen mee. In het donker in het bos blijft iets speciaals hebben. Zelfs als het hier in de regio eigenlijk nooit echt donker meer wordt door alle lichtvervuiling. Het was een redelijk bewolkte avond maar we konden toch een aantal sterren zien. De Nacht van de Nacht wandeling is eigenlijk altijd erg in trek, en het maximale aantal deelnemers liep ook mee.

Zondag 17 November was er een doorstapwandeling in het gebied ten noord-oosten van de Mosbulten richting Mariahout en Torrenven. De wandeling voerde door een afwisselend kleinschalig Brabants landschap langs het Torreven, door een voormalig ontginningsgebied en de bossen van het waterwingebied.

Planning 2025

Voor het komende jaar zijn weer ongeveer maandelijks wandelingen ingepland. Uiterlijk zo'n 3 weken van tevoren wordt iedere wandeling verder vormgegeven, waarbij ook de datum mogelijk nog kan wijzigen. De voorlopige planning staat al op de website van IVN Son en Breugel.

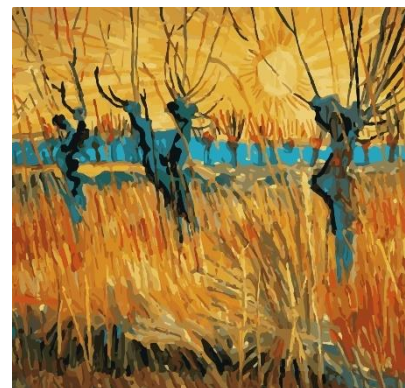
4.7 Natuurwerkgroep IVN Son en Breugel 2024 (Jean-Paul Holtmaat)

De natuurwerkgroep is nog een team in wording. De werkgroep heeft altijd bestaan maar is de afgelopen jaren niet meer actief geweest.

Op dit moment is er een nieuwe groep in wording en bestaat uit ondergetekende deelnemers.

De nieuwe groep stelt zich in hoofdzaak ten doel om wilgen in de gemeente Son en Breugel te gaan onderhouden, in de vorm van een 3 à 4 jaarlijkse knotbeurt. Tevens kunnen andere natuuronderhoudswerkzaamheden worden aangepakt, zoals vuilnis ruimen/heide ontdoen van jonge bomen, creëren/vlechten van landschapselementen zoals takkenrillen en heggen.

Eind 2023 is in eerste instantie contact gelegd met de boswachter van Staatsbosbeheer, daar die de meeste natuurgronden in Son en Breugel bezit of in beheer heeft. Staatsbosbeheer

werkt vaker samen met vrijwilligers, maar dan dienen op voorhand afspraken te worden gemaakt waar en hoe vaak werkzaamheden kunnen worden verricht. Op dat moment was er nog geen actieve groep, daarom is afgesproken om eerst een groep samen te stellen en op basis daarvan verdere afspraken te maken.

Tevens is er contact gezocht met Brabants Landschap, maar die gaven aan geen of nauwelijks gronden in beheer te hebben in Son en Breugel. En daar waar dat wel het geval is, zijn er al afspraken met andere werkgroepen.

Om toch hands on ervaring op te doen heeft de groep contact gelegd met de knotgroep van IVN Nuenen. Een zeer ervaren, grote groep die van november tot en met maart actief is. De groep is zeer openhartig en heeft veel van hun informatie (werkwijzen/ARBO/planning) met ons gedeeld. Inmiddels hebben alle leden van de groep al een aantal keren meegedraaid en ervaring opgedaan in het knotten. De groep zal hiermee doorgaan tot en met maart van 2025.

Andere activiteiten 2024:

- **Natuurwerkdag bij Oud Meer**

Om en nabij 150 mensen hadden zich aangemeld, van jong tot oud, leden van scouting Dutmella, kinderen met ouders en grootouders. De dag werd georganiseerd en begeleid door medewerkers van de gemeente Son en Breugel, Bosgroep Zuid Nederland, Scouting Dutmella en IVN Son en Breugel.

Om 9.30 uur arriveerden de eerste deelnemers bij het scoutinggebouw van Dutmella en werden verwelkomd met een kop koffie of thee. De werkzaamheden en het doel van de werkdag werden toegelicht door Bosgroep Zuid Nederland, de beheerder van de bossen en heide rondom het Oud Meer. Ten noorden van het Oud Meer tegen de rand van het bos staat veel jong opschot van de grove den, berk en Amerikaanse vogelkers. Dit dient te worden verwijderd als we willen voorkomen dat het de overhand krijgt en de heide rondom het Oud Meer verdrukt.

Door het vrijmaken van de bosrand komt er meer ruimte voor een struiklaag met vuilboom, krenten en lijsterbes, die zo een geleidelijke overgang creëert van heide naar bos.

Alle takken werden op rillen in de bosrand gelegd, ze dienen als nest en schuilgelegenheden voor allerlei soorten dieren. De takken die te groot of te zwaar waren mochten aan de rand van het pad blijven liggen, die zouden later worden opgehaald.

Al het harde werken werd uiteindelijk beloond door een heerlijke kop soep en broodjes, die bij het scoutinggebouw konden worden genuttigd.

Het was wederom een geslaagde natuurwerkdag!

- **Cleanup day – zaterdag 21 september**

Dit jaar lag de aandacht op het buitengebied rondom het Oud Meer. Daar ligt helaas steeds vaker zwerfafval dat niet thuishoort in de natuur. Tijdens een mooie wandeling door de Sonse bossen is dit afval opgeruimd. Met medewerking van een twintigtal

vrijwilligers, waarbij het grootste aantal van de Lionsclub uit Eindhoven kwam.
De cleanup-actie werd begeleid door 3 van onze natuurgidsen.

Planning 2025:

- Uitbreiding van de groep
 - Promotie via IVN website / nieuwsbrief
 - Advertentie Mooi Son en Breugelkrant
- Knotlocaties in Son en Breugel zoeken en afspraken mee maken (particulier/ Brabants Landschap / Staatsbosbeheer / gemeente).
Alles op basis van beschikbaarheid aantal mensen in de groep en hun tijd.
- Onderhoud beschikbare gereedschappen (beugelzagen, trekzagen, snoeischaren, grote snoeitangen)
- Kettingzaag.
Een lid van de groep is in bezit van materiaal en certificaat (1,2 en 3).
Is dit inzetbaar? Afspraken maken.
- Aanschaf nieuw gereedschap:
Ladders —> lengte ca. 2,5 a 3 m
Helmen (zelf meebrengen)
Handschoenen (zelf meebrengen)
EHBO trommel
- Heggen vlechten activiteit ontplooiën (in samenwerking met IVN Sint Oedenrode)
- Start nieuw knotseizoen nov 2025

Namens de Natuurwerkgroep

John Nooijen

Rob Groen

Sjak van Dieten

Theodorus van Moorsel

Jean-Paul Holtmaat

Mark van Wijk

4.8 Werkgroep IVN Zonhove 2024 (MARIKE ZUIDEMA)

Coördinator: Marike Zuidema

Leden: 20 deelnemers

Begeleiding: IVNers; Doortje v.d. Nieuwenhuizen, Adje v. Kempen, Anneke Blokhorst, Stephenie Baanink, Annelies Havinga (IVN Geldrop), Marike Zuidema.

Vanuit Zonhove; Martine als activiteitenbegeleider en een wisselende verpleger.

Daarnaast ook nog; Jos v. Itegem, Henri Flipsen, Mieke Mienes, Thea Leenders, Anne en Will Rindt, Marina Kooijman.

Activiteiten.

Afgelopen jaar hebben we 8 woensdagmiddagen verzorgd voor onze deelnemers. We proberen zoveel mogelijk naar buiten te gaan, maar zijn afhankelijk van het weer. Het overgrootste deel van onze deelnemers zit in een rolstoel, dus als het hard regent blijven we binnen. Ze zitten stil en kunnen zich niet warm lopen. We hebben veel begeleiding nodig omdat er maar een paar zelfstandig hun rolstoel besturen. Elke keer is het puzzelen of er genoeg duwers zijn aangezien we meestal niet met alle begeleiders aanwezig zijn. Gelukkig lukt het nog elke keer!

Het niveau is erg verschillend binnen de groep. Dit is een uitdaging om je activiteiten op aan te passen. Soms doen we dit door verschillende onderdelen aan te bieden. Maar bovenal staat de natuurbeleving en plezier voorop.

Dit jaar was een jubileumjaar voor IVN Zonhove: 40 jaar! Dit hebben we gevierd met taart en bloemen en we zijn met de groep naar het papagaaienpark in Veldhoven geweest. We hadden 9 extra begeleiders van Mee Eindhoven en dat was fijn. Vervoer regelen was nog een hele klus, maar het is gelukt en we hebben een hele leuke tijd gehad.

Elke activiteit geven we een thema, die vervolgens door 2 begeleiders wordt voorbereid. Zoals winter, lente, zomer,ierendag, herfst en kerst.

Overig.

Om het onszelf makkelijker te maken en niet elke keer een buiten- en binnenactiviteit te moeten bedenken, hebben we afgelopen jaar materialen aangeschaft waarmee we een binnenprogramma kunnen doen. Dit zijn boeken, spelletjes en puzzels van verschillende niveaus en spullen om een natuurkalender te maken.

Tijdens de IVN middagen zijn we altijd druk bezig met onze deelnemers en vandaar dat we in het kader van teambuilding en elkaar (beter) te leren kennen, een middagje insectenhôtels in elkaar hebben gezet in het IVN gebouw. De insectenhôtels kunnen we dan tijdens een IVN middag vullen met onze deelnemers. Het was een geslaagde middag en voor herhaling vatbaar.

Elk najaar maken we een nieuwe planning voor het jaar erop. Komend jaar is het doel om meer informatieoverdracht te doen en een iets gespecialiseerder onderwerp. Ook hebben we ons voorgenomen om komend jaar te evalueren welke deelnemers (nog) op hun plek zitten bij de IVN. Zodat er ook plek komt voor eventuele nieuwe gegadigden. We zitten nu namelijk op ons maximum aantal deelnemers.

Helaas hebben we afgelopen jaar ook afscheid moeten nemen van 2 deelnemers. Daarnaast heeft onze vaste verpleegster een ander baan gekregen en hebben we nu een roulerend systeem vanwege personeelstekorten bij Zonhove. We zijn blij dat ze iemand vrij kunnen maken, hoewel een vaste natuurlijk onze voorkeur heeft.

Als vrijwilliger bij Zonhove heb je het goed. Zonhove zet z'n vrijwilligers geregeld in het zonnetje met dankjes. Altijd fijn.

Tot slot wil ik graag benoemen hoe geweldig de begeleiders het afgelopen jaar hebben gedaan! We hebben een nieuwe manier van werken geïntroduceerd waarbij ze in tweetallen de organisatie voor een activiteitenmiddag op zich nemen. En dit hebben ze super gedaan! Met deze groep deelnemers loopt het altijd anders dan je plant, maar we zijn flexibel en kunnen hier goed op in spelen. Het is altijd een geslaagde middag en onze deelnemers hebben plezier om te komen.

4.9 Werkgroep Natuurouders (Ingrid Maas)

De volgende natuurouder activiteiten zijn er in 2024 geweest bij de scholen:

Bij **BuitensteBinnen** hebben we periodiek een natuur en techniek dag voor de kleuters, dat is bij elk thema (ongeveer eens in de zes weken) denk aan kriebelbeestjes, dierengeluiden, dierenlichaamstaal, beverhut nabouwen, insectenhotel maken etc. Schoolbreed zijn we gestart met ieder seizoen een natuur en techniek dag, met de hele schoolkeuze uit workshops, we hebben dit in de herfst voor het eerst gedaan (mulchen, kruidenthee maken, oogsten, koken op kampvuur, egelhuis maken, insectenhotel, bloembollen planten). Doorlopend is er de moestuin en alles wat daarbij komt kijken van bodemdiertjes, compost tot zaaien oogsten snoeien. De bovenbouw heeft opgezette dieren in de klas gehad en uilenballen uitgeplozen.

Bij de **Stokland** is een voedselbos of tiny forest aangelegd, waar regelmatig activiteiten zijn. En zijn ze aan de slag gegaan met het vergroenen van de schoolpleinen.

Bij de **Harlekijn** hebben we van het voorjaar een schoolvoedselbosje gekregen. Door het gunstige weer lijkt het meeste aangeslagen te zijn. Om de paar weken doen we in een andere klas iets in het voedselbosje, een IVN thema box of met de oogst. We proberen theorie aan de praktijk te koppelen, "B.v. Hoe kan er CO₂ vastgelegd worden in de bodem?". De kinderen zijn altijd super enthousiast. We hopen dit in 2025 voort te kunnen zetten en ook de leraren nog meer te betrekken.

Bij de **Sonnewijzer** hebben we afgelopen jaar een nestkast met camera opgehangen. Deze was vrij snel bewoond en de kinderen hebben via het digibord meegekeken naar het proces van het bouwen, broeden en uitvliegen van de jongen. Ze zijn helaas geboren in de vakantie dus na de vakantie was het een grote verrassing dat er jonge vogeltjes waren.

De koolmees is ook nu weer regelmatig in het nestkastje dus we hopen dat het dit jaar weer een groot succes wordt.

We hebben een vlinder project gehad bij alle klassen via de vlinderstichting.

De bloembollen zijn geplant.

We hebben een klimhortensia heg gezet tegen het basketbalveld.

Bij de andere scholen zijn geen activiteiten geweest.

4.10 Werkgroep jeugd- en jongeren IVN

Coördinator: Ellen van Wijk

Leden: 26 jeugdleden

Begeleiding: Joop van Kempen; Sven van Heck; Ingrid Maas; Diede van Wijk; Mark van Wijk; en Ellen van Wijk.

Organisatie

Het leidingteam is erg enthousiast en is aan het vernieuwen, wat goed is voor de continuïteit. De natuurouders draaien dit jaar volop mee en nemen nu ook taken over.

Sjors Creatief

Het afgelopen jaar zijn er in het najaar weer Sjors Creatief meeloopdagen geweest. Dit heeft erin geresulteerd dat we gezellig drukke bijeenkomsten hadden en gegroeid zijn van 25 naar 30 jeugdleden. Ook buiten Sjors om zijn er nieuwe kinderen lid geworden.

Activiteiten

Voor elke activiteit sturen we een nieuwsbrief naar de kinderen.

Elke nieuwsbrief heeft een vaste opbouw, Het vertelt over de activiteit die we gaan doen, de praktische informatie die je nodig hebt om mee te doen en achtergrond informatie voor als je meer wilt weten over het onderwerp.

We merken dat lang niet alle kinderen er elke keer zijn, maar er komen gemiddeld tussen de 10 en 20 kinderen per keer, waardoor we een goed gevulde groep hebben.

We hebben in totaal weer 17 activiteiten kunnen organiseren, de vakanties in mei en de feestdagen vallen helaas ongunstig. We hebben weer veel leuke dingen georganiseerd. Ook samen met andere organisaties: We hebben meegeholpen in het voedselbos Sonse Weelde; afval geraapt mbv de gemeente en zijn we naar de pluktuin geweest. Daarnaast zijn we naar met de ouders en broertjes en zusjes naar Best Zoo gegaan. Andere hoogtepunten waren de slootjesdagen, Kerststukjes en vogelvoer maken.

Overige activiteiten

Op onze website <https://www.ivn.nl/afdeling/son-en-breugel/doe-mee/jeugd-en-scholen/jeugd-ivn/> staat de activiteiten kalender, ook is er een link naar alle jeugd nieuwsbrieven. Hierin kun je ook de overige activiteiten van 2024 vinden.

Ellen van Wijk

Coördinator Jeugd- en Jongeren IVN